

Venäjän sotilaalliset näkymät

Petteri Lalu

MTS-journalistiseminaari 17.12.2019

Asevoiman käyttö venäläisessä kontekstissa

- Venäjän alueen *puolustaminen*
 - Sotilaalliset uhkakuvat ja asevoimien kehittäminen tukevat puolustuksellista perusasetelmaa
 - Puskurivyöhykkeen kaipuu
- Valtion intressien ajaminen ja suojaaminen ulkomailla
 - Venäjän toiminta viestii tästä; se on myös asevoimien virallinen tehtävä
 - Käytettävissä oleva ja uskottava asevoima on myös hybridivaikuttamisen edellytys
- Kansallisen koheesion tuottaja

Asevoiman käyttöön vaikuttavat yleiset trendit

- Ilmastonmuutos ja energiamurros
 - Asevoiman toimintaolosuhteiden muutos: koillisväylän avautuessa avautuu myös Venäjän pohjoinen sivusta
 - Energiamurros vaikuttaa Venäjän talouden perustaan ja myös puolustuksen edellytyksiin viimeistään 2030-luvulla
- Sopimusvaraisen kansainvälisen yhteistyön murentuminen
 - Venäjä hyödyntää ketterästi avautuvia tilanteita – onko sittenkään pitkän ajan hyötyä
- Informaation ja digitalisaation merkityksen kasvu kaikessa toiminnassa – kasvattaa mahdollisuuksia yllätyksiin

Venäjän asevoimat 2020

- Takana 10 vuoden onnistunut reformi
 - Käyttökelpoiset asevoimat
 - Sotilaallinen menestys Ukrainassa ja Syyriassa
 - Valtion sotilaallisen organisaation kehittäminen
- Sopimussotilaiden määrä ylittää varusmiesten määrän – sotilasammattin arvostus noussut
- 70 % aseistuksesta ja kalustosta uutta tai modernisoitua
 - **Maavoimat:** perinteinen aseistus, käytettävyys hyvä, laatu riittävä, perustuu pääosin modernisointeihin.
 - **Merivoimat:** suuret pinta-alukset huonossa kunnossa, pienempi aluskalusto uusiutuu – selviä epäonnistumisia varustelussa.
 - **Ilma-avaruusvoimat:** tiivis ja ulottuva ilmatorjuntaohjusryhmitys, käytettävyys riittävä, perustuu modernisointiin, uutta taktista kokemusta Syyriasta, lentäjöpula.
 - **Ydinaseistus** – käytettävyys turvattu rinnalle nousemassa uusi konventionaalinen pelote => kaukovaikutteinen ohjusaseistus.
 - **Puolustusteollisuus** – kilpailukyky heikko, mutta myy eikä kysele.

Näkymät 2020-luvulle

- Asevoimareformin saavutukset lujitetaan
- Aseistuksen uudistamista jatketaan 70 %:n kynnyksen jälkeen
- Ammattiarmeijaan tuskin siirrytään – sekamallin edut
 - Varusmiespalvelus tasaa rekrytoinnin heilahteluja ja tuottaa reserviä
 - Tuottaa rekrytointiperustan ja säilyttää kosketuspinnan yhteiskuntaan
- Innovaatiot suunnataan ydinaseiden maaliinsaattamisjärjestelmiin
 - Ohjuspuolustuksen kiistäminen on Venäjän sotilaallisen turvallisuuden tärkein kysymys
 - Rinnalla vahvennetaan tavanomaista kaukovaikutuskykyä
 - Tekoäly osana päätöksentekoa jo nyt
- Rahoitus 2020-luvulle turvattu – tasoa pystytään säätämään

Johtopäätökset

- Venäjän sotilaallisen turvallisuuden komponentit: ydinase, uudet tavanomaiset kaukovaikutusaseet, käyttökelpoiset tavanomaiset joukot, joiden painopiste Venäjän länsiosissa.
- Suomen näkökulmasta Venäjän asevoimien kehittyvä potentiaali ja valtiojohdon tahto käyttää asevoimaa intressien ajamiseen ovat pysyvä puolustuksen arvioinnin ja mitoittamisen perusta.
- Sotilaallinen konflikti Euroopassa, erityisesti lähialueillamme heikentäisi Suomen turvallisuutta ja yhteiskuntaa – Suomea koskettava sota aiheuttaisi pitkäaikaisia vaurioita.
- Suomen sotilaallisen puolustuksen haasteet:
 - Venäjän asevoimien valmius, kyky pitkäaikaiseen konfliktin ylläpitoon, asevoiman käyttö hybridivaikuttamisen osana ja sen tukemiseen
- Ennaltaehkäisy:
 - kokonaisturvallisuus, ennakkoluulottomuus, toimintaympäristön vaatimuksiin vastaaminen.

Voiman Venäjä

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161438>

Russian Military Capability in a Ten-Year Perspective – 2019

Fredrik Westerlund and Susanne Oxenstierna (eds)
Gudrun Persson, Jonas Kjellén, Johan Norberg, Jakob Hedenskog,
Tomas Malmöf, Martin Goliath, Johan Engvall and Nils Dahlqvist

FOI-R--4758--SE

DECEMBER 2019

<https://www.foi.se/report-summary?reportNo=FOI-R--4758--SE>